

Fonaments Teòrics de la Interpretació de la Música Antiga

Codi: 42201

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4312637 Musicologia, Educació Musical i Interpretació de la Música Antiga	OT	0	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Germán Gan Quesada

Correu electrònic: German.Gan@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Altres indicacions sobre les llengües

Castellà, anglès, francès, italià

Equip docent extern a la UAB

Agostino Cirillo

Antonio Ezquerro Esteban

Eva Martínez Marín

Javier Artigas Pina (coord. ESMUC)

Josep Borràs i Roca

Juan Carlos Asensio Palacios

Xavier Blanch Mezquiriz

Prerequisits

No hi cap prerequisit específic per a la matrícula del mòdul, tret dels generals establerts administrativament per a la inscripció en el màster. Tot i així, es recomana expressament la possessió de coneixements aprofundits de teoria i interpretació musical.

Objectius

- 1) Conèixer els orígens històrics del moviment *Early Music*.
- 2) Conèixer els fonaments teòrics de la interpretació musical.
- 3) Conèixer els criteris teòrics específics de la interpretació de la música antiga segons el moviment conegut com a *històricament ben documentat* (HIP).
- 4) Desenvolupar un esperit crític personal pel que fa als fonaments teòrics de la interpretació de la música antiga.

- 5) Saber emprar els diversos tipus de fonts primàries com a fonament de creació d'un projecte interpretatiu.
- 6) Saber transmetre de forma oral i escrita, d'acord amb una metodologia científica adient, els aspectes musicològics i interpretatius més rellevants desenvolupats mitjançant diferents pràctiques pre-establertes.

Competències

- Analitzar i interpretar les fonts històriques i documentals en relació amb la música.
- Aplicar la capacitat crítica en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
- Distingir i aplicar les diferents orientacions interpretatives de música antiga
- Dur a terme activitats de recerca arxivística, hemerogràfica i bibliogràfica relacionades amb l'àmbit de la música.
- Plantejar propostes innovadores en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
- Treballar en contextos interdisciplinaris relacionats amb la musicologia, l'educació musical i la interpretació.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar de manera elemental aquests recursos per a obtenir diferents classes de dades de música antiga.
2. Aplicar la capacitat crítica en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
3. Aplicar les metodologies de recerca més adequades a cada tipus de projecte interpretatiu sobre música antiga
4. Discernir les diferents metodologies i recursos bàsics per a obtenir dades d'arxiu sobre música antiga
5. Identificar els procediments metodològics bàsics de les diferents perspectives aplicables a la recerca sobre música antiga.
6. Plantejar propostes innovadores en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
7. Treballar en contextos interdisciplinaris relacionats amb la musicologia, l'educació musical i la interpretació.
8. Valorar la idoneïtat de cada metodologia analítica i interpretativa en relació amb les problemàtiques tractades en la interpretació de la música antiga i en relació amb cada tipus de font històrica i documental.

Continguts

- Fonaments teòrics i crítics de la interpretació musical.
- El movimiento del *Early Music*: orígens i evolució. El panorama internacional i hispànic.
- L'organologia dels instruments antics: diapasons, afinacions, *consorts*.
- Anàlisi de textos històrics sobre la interpretació musical.
- Crítica d'estudis sobre la interpretació musical històricament ben documentada.
- Casos pràctics d'interpretació.
- Lectura directa de tractats i experimentació pràctica en exemplificacions i problemàtiques interpretatives concretes i aplicables.

Metodologia

Al llarg de les sessions del mòdul, s'hi alternaran els procediments següents:

- Anàlisi d'exemples d'interpretació.
- Comentari crític de textos.
- Classes magistrals.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi d'exemples evolutius d'interpretacions històricament documentades	12,5	0,5	1, 3, 4, 5, 8
Classes magistrals amb suports TIC	18,75	0,75	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Comentari crític de lectures proposades	25	1	1, 2, 3, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi personal de tractats i comparació de diferents interpretacions musical	93,75	3,75	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8

Avaluació

L'avaluació del mòdul es durà a terme segons els criteris següents:

- Realització d'un comentari crític de textos sobre la pràctica interpretativa (30%).
- Realització d'un comentari crític d'audicions diverses sobre la pràctica interpretativa (30%).
- Realització d'un treball de recerca sobre un o diversos capítols d'una font primària de caire teòric relacionada amb la pràctica de la interpretació musical (40%).

L'assistència/participació superior a un 80% de les sessions programades permetrà assolir fins a 1 punt addicional en l'avaluació.

Al llarg del curs es fixarà la revisió de les activitats d'avaluació; en qualsevol cas es realitzarà -sempre que sigui possible- durant els quinze dies posteriors al lliurament de l'activitat d'avaluació, bé de manera presencial, bé telemàtica (plataforma TEAMS o similars).

En cas de no obtenir la nota final mínima per a aprovar el mòdul (5), es proposarà la realització d'un treball específic com a mecanisme de recuperació. L'alumnat acollit a aquesta possibilitat podrà obtenir-hi només la qualificació màxima de 5 com a nota mitjana final.

Es considerarà "no avaluable" l'alumne/alumna que lliuri menys d'un 60% de les evidències d'avaluació establertes o que no justifiqui l'assistència mínima d'un 80% a les sessions del mòdul.

OBSERVACIONS RELLEVANTS

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Elaboració d'un treball de recerca	40%	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Realització d'un comentari crític d'audicions	30%	32,5	1,3	1, 2, 3, 4, 8
Realització d'un comentari crític de textos	30%	32,5	1,3	1, 4, 5, 7, 8

Bibliografia

BARTEL, Dietrich. *Andreas Werckmeister's Musicalische Paradoxal-Discourse A Well-Tempered Universe*. Lanham (Maryland), Lexington Books, 2018.

BENT, Margaret. "Sense and rhetoric in late medieval polyphony" en *Music in the Mirror: Reflections on the History of Music Theory for the 21st Century* (eds. GIGER, Andreas i MATHIESEN, Thomas J.). Lincoln / London, Nebraska University Press, 2002.

BENT, Margaret. "The grammar of early music preconditions" en *Tonal Structures in Early Music* (ed. COLLINS-JUDD, Cristle). New York, Garland Publishing, 1998.

BUELOW, George J. *The Late Baroque Era From the 1680s to 1740*. Londres, MacMillan Press, 1993.

BUTT, John. *Music Education and the Art of Performance in the German Baroque*. Cambridge, Cambridge University Press, 1994.

BUTT, John. *Playing With History: The Historical Approach to Musical Performance*. Cambridge, Cambridge University Press, 2002.

CARROZZO, Mario. "Music only became autonomous when it stopped being useful. Richard Taruskin e la storiografia musicale postmoderna", *Il saggiatore musicale*, vol. 21, 2014.

COLLINS-JUDD, Cristle. *Musical Theory in the Renaissance*. Londres. Ashgate, 2013.

COLLINS, Timothy A. "Reactions against the Virtuoso. Instrumental Ornamentation Practice and the Stile Moderno", *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, vol 23-2, 2001.

CYPESS, Rebecca. *Curious and Modern Inventions Instrumental Music as Discovery in Galileo's Italy*. Chicago, University of Chicago, 2016.

CYPESS, Rebecca. "Esprimere la voce humana. Connections between Vocal and Instrumental Music by Italian Composers of the Early Seventeenth Century", *The Journal of Musicology*, vol. 27-2, 2010.

CYPESS, Rebecca. "Frescobaldi's Toccate e partite... libro primo (1615-1616) as a pedagogical text. Artisanhip, imagination, and the process of learning", *Recercare*, vol. 27-1.2, 2015.

DEMEYERE, Ewald. *Johann Sebastian Bach's Art of Fugue. Performance practice based on german eighteenth-century theory*. Leuven, Leuven University Press, 2013.

DEVIE, Dominique. *Le Tempérement Musical. Philosophie, Histoire, Théorie et Pratique*. Beziers, Société de Musicologie du Languedoc, 1990.

DREYFUS, Laurence. "Early Music Defended against Its Devotees. A Theory of Historical Performance in the Twentieth Century", *The Musical Quarterly*, vol. 69-3, 1983.

DUCKLES, Vincent. "Patterns in the Historiography of 19th Century Music", *Acta Musicologica*, vol. 42-1,2, 1970.

FEDER, George. *Music Philology An Introduction to Musical Textual Criticism, Hermeneutics, and Editorial Technique*. Hillsdale (New York), Pendragon, 2011.

- GARRAT, James. *Palestrina and the German Romantic Imagination. Interpreting Historicism in Nineteenth-Century Music*. Cambridge, Cambridge University Press, 2002.
- GLIXON, Beth L. *Studies in Seventeenth-Century Opera*. Londres, Ashgate, 2010.
- HAYNES, Bruce. "Pitch in northern Italy in the sixteenth and seventeenth centuries", *Recercare*, vol. 6., 1994.
- HAYNES, Bruce. *A History of Performing Pitch. The history of A*. Lanham (Maryland), Scarecrow Press, 2002.
- HAYNES, Bruce. *The End of Early Music. A Period Performer's History of Music for the Twenty-First Century*. Oxford, Oxford University Press, 2007.
- JOHNSTON, Gregory S. *A Heinrich Schutz Reader Letters and Documents in Translation*. Oxford, Oxford University Press, 2013.
- KELLY, Thomas Forrest. *Early music: a very short introduction*. Oxford, Oxford University Press, 2001.
- KEVORKIAN, Tanya. *Baroque piety religion, society, and music in Leipzig, 1650-1750*. Londres, Ashgate, 2007.
- KITE-POWELL, Jeffery. *A Performers Guide to Renaissance Music*. Bloomington (Indiana), Indiana University Press, 2007.
- KIVY, Peter. *Authenticities: Philosophical Reflections on Musical Performance*. Ithaca (New York), Cornell University Press, 1995.
- KUIJKEN, Barthold. *The Notation Is Not the Music. Reflections*. Bloomington (Indiana), Indiana University Press, 2013.
- LEDBETTER, David. "On the Manner of Playing the Adagio. Neglected Features of a Genre", *Early Music*, vol. 29-1, 2001.
- McCLARY, Susan. *Structures of Feeling in Seventeenth-Century Cultural Expression*. Toronto, University of Toronto, 2007.
- MUGGELSTONE, Erica. "Guido Adler's The Scope, Method, and Aim of Musicology", *Yearbook for Traditional Music*, vol. 13, 1981.
- NEUMANN, Frederick. "The Overdotting Syndrome. Anatomy of a Delusion", *The Musical Quarterly*, vol. 67-3, 1981.
- PROD'HOMME, Jacques Gabriel y BAKER, Theodore. "A Musical Map of Paris", *The Musical Quarterly*, vol. 18-4, 1932.
- SMITH, Anne. *The Performance of 16th-Century Music. Learning from the Theorists*. Oxford, Oxford University Press, 2011.
- SOLERTI, Angelo. *Le origini del Melodramma*. Torino, Fratelli Bocca, 1903.
- STRAS, Laura. *Women and music in sixteenth-century Ferrara*. Cambridge, Cambridge University Press, 2018.
- STRUNK, Oliver. *Source Readings in Music History*. New York, Norton & Norton, 1950.
- TARUSKIN, Richard. *Text and Act: Essays on Music and Performance*. Oxford, Oxford University Press, 1995.
- TARUSKIN, Richard. *Cursed Questions On Music and Its Social Practices*. Oakland (California), University of California Press, 2020.

VAN ELFEREN, Isabella. *Mystical Love in the German Baroque Theology, Poetry, Music*. Toronto, Scarecrow Press, 2009.

WILLIAMS, Peter. "Some thoughts on Italian elements in certain music of Johann Sebastian Bach", *Recercare*, vol. 11, 1999.

WOOLEY, Andrew i KITCHEN, John. *Interpreting Historical Keyboard Music Sources, Contexts and Performance*. Londres, Ashgate, 2013.

Si escau, durant el curs s'oferiran referències bibliogràfiques addicionals per a cada sessió.